

Γεωργία
 Κυριακός Οικονομικός (Κυριακός)
 F. Warten
 Λεμεσός
 ΗΘΗΛΕΘΡΑ
 Διευθυντής
 Ευαγγελία
 κ. Philips
 Ακτωρμα
 Τωπος
 Ταχυδρομείο
 Ρε φος

(Κατηγορητήριο) 'Αγ. Κιτίου κατὰ τοῦ Διοικητοῦ
 Λεμεσσοῦ κ. Οὐάρεν, ἐπιδοθέν τῷ Μεγ. Ἀρμοστῇ.)

(Συνέχεια. Ἰδε προηγούμενον Ἀριθ.)

✕ Ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων παραδειγμάτων ἀποδεικνύεται, πιστεύω, ὅτι ἡ ἀσφάλεια τῆς περιουσίας εἶναι λίαν προβλεπματική ἐν τῷ διαμερισμῷ ἐκείνῳ, ἀποῦ εἶναι εἰς τὴν διὰ θεσιν τοῦ κ. Διοικητοῦ, ὅστις διαθέτει κατὰ τὴν δεκοῦν αὐτῷ καὶ παρὰ τοὺς κειμένους νόμους καὶ τὴν τοῦ Δήμου καὶ τὴν τῶν ἰδιωτῶν περιουσίαν.

δ'] Ἄν αἱ καθιερωμέναι τοπικαὶ συνθήκαι περιλαμβάνωνται, ὡς φράζω, ἐν τῇ τάξει τῶν τοῦ τόπου ἀρχαίων θεσμών, ἡθῶν καὶ ἐθίμων, ὧν ὁ σκοπὸς ἐκ μέρους τῆς Ἀγγλικῆς Διοικήσεως προεκκηρύχθη ἡμῖν ὡς ρητὴ ἐπιθυμία τῆς Ἀνάσσης, ὁ κ. Οὐάρεν ἠθέλησε καὶ τὴν ὑψηλὴν ταύτην ἐπιθυμίαν. 1] Ἡ Νωαμβριανὴ Κυβέρνησις γνωρίζουσα ἀφ' ἐνὸς μὲν τὸν φανατισμὸν τῶν χωροφυλάκων καὶ δεσμοφυλάκων τῆς καὶ τὴν ἀμφίβολον ἀμεροληψίαν ποῖν μὲν μόνον τῶν Καθίδων, ἀργότερον δὲ αὐτῶν τε καὶ τῆς νεομοθετημένης Τουρκικῆς πλειονοψηφίας ἐν τοῖς Δικαστηρίοις καὶ Συμβουλείς, ἀφ' ἑτέρου δὲ κηδόμενη τῆς ἐθνικῆς καὶ θρησκευτικῆς φιλοτιμίας τοῦ Χριστιανικοῦ λαοῦ, διὰ Σουλτανικῶν διαταγμάτων εἰδικῶν ἐζήρεσε τοὺς Ἀρχιερεῖς τῆς δικαιοδοσίας τῶν Ἐπαρχιακῶν Δικαστηρίων καὶ Συμβουλιῶν, ἀνάθεσασα τὴν ἐκδίκασιν αὐτῶν εἰς τὸ Μέγα Συμβούλιον τῆς Κωνσταντινῆς, διέταξε δὲ ἵνα ὁ κατώτερος Κλήρὸς μας φυλακίζηται, ἐν ἀνάγκῃ, εἰς τὰς Μητροπόλεις διὰ χρέη, πταίσματα καὶ πλημμελήματα· μόνον δὲ δι' ἐγκλήματα φυλακίζοντο εἰς τὰς κοινὰς φυλακὰς καὶ τότε ὁ Ἀρχιερεὺς καλῆται πρότερον τῶν ἄλλων δειχθῆναι ἐγκλημάτων ἱερωμένων καὶ τὴν παρὰ τοῦ ὡς ἰδιωτὴν γὰρ φυλακισθῆ κατὰ τῶν λοιπῶν κρινομένων. Ὁ κ. Διοικητὴς Λεμεσσοῦ εἰδικάσε μὲν καὶ κατεδίκασεν ἐμὲ διὰ τὴν περὶ κατηγορητικῶν φόνων τῆς ἱερᾶς κτηροσύνης ἐκτελέσεως ἐκκατείας ἐκκατείας ζήτημα ἐνώπιον τοῦ ὑπὸ τὴν Πρεσβείαν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, τοῦ εἰσέτι συγκεκριημένου ὡς εὐρέθη κατὰ τὴν Ἀγγλικὴν Κατοχήν, ἥτοι ἀπὸ 6 ψήφων Τούρκων καὶ 2 Χριστιανικῶν ἐφυλάκισε δὲ δύο ἱερεῖς μου

εἰς τὴν φρονύριον μετὰ τῶν κακούργων, τὸν μὲν διὰ κτηματι-
κὸν πόρον ἀδικιώτατα ὁρισθέντα, τὸν δὲ ἐνικα πταίσματος·
τοῦτον δὲ τὸν δεύτερον ὑπεχρέωσέ καὶ νὰ ἐργασθῇ ἐν μέσῃ
τῇ πόλει εἰς δημόσια ἔργα πρὸς κοινῶν τῶν Χριστιανῶν ἀνά-
δαλόν. 2) Ἐπειδὴ οἱ Ἀρχιερεῖς, εἰς συχνότεραν συνάφειαν
ὄντες μετὰ τοῦ λαοῦ τῶν χωρίων, γνωρίζουν τὰ τυχόν
εἰς τοὺς γεωργοὺς γενόμενα ἀδικήματα ὑπὸ τῶν ὑποδειστι-
μων ὁργάνων τῆς Ἀρχῆς, ἡ Τουρκ. Κυβέρνησις παρεχώρη-
σε τὸ δικαίωμα καὶ παλαιάτη συνήθεια καθιέρωσε νὰ πο-
ῶσι παραστάται ἐγγράφους εἰς τὴν Διοίκησιν (τακρίρια)
καὶ ἡ Διοίκησις προέβαινεν ἀμέσως εἰς ἐρεύνας καὶ ἔπραττε
τὸ ἐκαστῆς καθήκον ἀπέναντι τῶν ἀδικουμένων. Ὁ κ. Οὐά-
ρεν κατήργησε καὶ ταύτην τὴν συνήθειαν ἀπαντήσας εἰ-
ποι αὐτῆς φύσεως τ α κ ρ ι μ ο υ πλείστα μὲν παραιο-
πῶν ἐκ τῶν καταγγελλομένων, εἰς ἄλλα δὲ δικαιολογῶ
ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐρεύνης τὰς παραβάσεις τῶν νόμων, εἰς ἄλλα
δὲ ἀπαιτῶν ἰδιαιτέραν ἀναφορὰν τῶν ἀδικηθέντων, ἐπὶ τ-
λους δὲ καὶ ἀπειλῶν ἐμὲ τρομερὰν ἀληθῶς ἀπειλὴν ἐάν τὸ
ἔργον καὶ ἄλλοτε τοιαῦτά τινα!

Ἐν γένει δ' εἰπεῖν ὁ κ. Διοικητῆς Λεμεσσοῦ ἐπολιτεύθη
καὶ πολιτεύεται τοιοῦτοτρόπως, ὥστε ἀπεγοήτευσεν πάντα
ἀνεξαιρέτως τοὺς κατοίκους τοῦ διαμερίσματος ἐκείνου κα-
ἐνθρόνισεν ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ τὴν τρομοκρασίαν ἐν μέσῳ λε-
σοῦ παραδειγματικῶς ἡμέρου καὶ περηνίου εἰς τὴν Ἀρχὴν

Πεποιθὼς λοιπὸν ὅτι ἡ τοιαύτη συμπεριφορὰ ἀντιβαίνει
καὶ εἰς τὰ καλῶς ἐννοούμενα τῆς Ἀρχῆς, καὶ μάλιστα νέα
ἐν τῷ τόπῳ, συμπεριόντα τοσοῦτον, ὅσον καὶ εἰς τὰ το-
πνευματικῶν μου ποιμνίου, καθυποβάλλω εὐσεβῶς τῇ
Ἰ.μ. Ἐξοχότητι τὰ συμβαίνοντα, ὡς ἔτοιμος νὰ ἀποδείξω
τὴν ἀλήθειαν τῶν γραφομένων μου.

Ἐπιτιτύτοις ὑποσημειῶμαι τῆς Ἰ.μ. εὐμενοῦς Ἐξοχό-
της δι' αὐτοῦ πρὸς Θεὸν παρακλήτωρ.

Ἐν Λευκωσίᾳ τῇ 24 Φεβρουαρίου ε. π. 1879.

Πρὸς τὴν Σύναξιν τοῦ "Νέου Κιτίου."

Τοσαῦτα δυστυχῶς εἰδόμεν παράδοξά τε καὶ ἀνέλπι-
στα ἐφημερισματὰ ἐξ ὀνόματος τῶν παρ' ἡμῖν ἀρχῶν
ὥστε δὲν ἔπρεπε νὰ ἐκπλαγῶμεν ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῷ
ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι τοῦ ὑπ' ἀριθ' 944 φύλλου τῇ
"Κλειού;" δημοσιευθέντων ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀρχιδικαι-
στοῦ κ. Φιλίππου, ἀλλ' ἔγκειται τῇ ἀνθρωπίνῃ φύ-
σει καὶ τῷ ἀκούσιον—ὁ βλέπων τὴν κουρὴν π. γ. ἐφη-
μερίδουσαν ποῦ προβλέπει ὅτι θὰ κινηθῇ; καὶ ὅμως ἄ-
μα ὡς ἴδῃ τὸ φυσικώτατον τοῦτο φαινόμενον, συμβαίνει
ἐν αὐτῇ ἀκουσία τις νευρική ταραχή. Ἐν τῇ μνήθει-
σιν συντομωτάτῃ, ὡς φαίνεται, περιλήψει τῆς "Κλει-
ού;" λέγεται

1) ὅτι τὴν 12 Ἰουνίου ὁ ἀξιότιμος κ. Φιλίππος ἔγραφε
εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅτι αἱ παρ' ἐμοῦ γνωστοποιηθεῖσα
εἰς τὸν πρώην Μ. Ἀρμοστήν παρανομίαι τῆς Διοικήσε-
ως Λεμεσοῦ εἶνε ἀσήμενοι.

2) ὅτι ἔλαβε τὸν κόπον νὰ μοι ἀποστείνῃ δύο βράχαια
ἐρωτήσεις καὶ ἐγὼ ὡσπρεὶ διεκδικούμην ὑπὸ τῆς ἐπιθυμί-
ας νὰ ἐκχυθῶ ἀκράτητος εἰς διαδηλώσεις ἀπεκρίθην δ
6 ἀλλεπαλλήλων ἀποκρίσεων, καὶ δὴ ἐν στιγμῇ ἥμισυ
καταλλήλῳ δι' ἐνθουσιασμόν ὑπὲρ τῶν ἐν Κύπρῳ
ἀρχῶν . . .

Διὰ τὸ 1) δὲν πιστεύω ὅτι ὁ κ. Φιλίππος θὰ ἀρκεσθῇ
εἰς τὰς τέσσαρας λέξεις, ἃς ἔγραψε τὴν 12 Ἰουνίου
ἐπὶ τῇ βεβαιότητι ταύτῃ θὰ τὸν περιμαίνομαι νὰ ἐκφο-
ρῇ πληρέστερον, τοῦτο μόνον διακηρύττοντες πρὸς τὴν
παρὸν ὅτι ὁ ἐντιμος ἀρχιδικαστὴς τὴν 11 Ἰουνίου ὑπέ-
σχετό μοι ὡς τίμιος ἄνθρωπος ὅτι δὲν θὰ ἔστελ-
λεν ἐκθέσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν περὶ τῶν
ἀνακρίσεων πρὶν λάβῃ καὶ τὴν ἐμὴν, ἣν
θὰ συνίστα νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, διότι πι-

θανώτατον. ἐθεώρει νὰ μὴ ᾔσων ἀκριβῆ τὰ
ἅπερ ἐκράτησεν αὐτὸς πρακτικᾶ, τὴν δ'
ἐπαύριον ἀκριβῶς παρέδαινε τὴν ὑπόσχεσίν του. Τοῦτο
μόνον εἰπὼν μεταβαίνω ἐπὶ τὰ ἄλλα.

Ἰδοὺ πιστότατος ὁ διάλογος κατὰ τὰς σημειώσεις,
ἃς ἐκράτησα ἐνώπιον τοῦ κ. ἀρχιδικαστοῦ, διαρ-
κοῦντος τοῦ διαλόγου. ἴσως θὰ φανῇ ὀλί-
γον παράδοξος ἡ συμπεριφορὰ μου ἐντὶ περιπτώσει ἐκεί-
νῃ, ἀλλ' ἐδιδάχθην τόσα νέα πράγματα κατὰ τὸ διά-
στημα τῶν ἀνακρίσεων καὶ κατ' αὐτὴν ἐκείνην τὴν
συνέντευξιν, καθ' ἣν ἐγένετο ὁ διάλογος 30]11 Ἰουνίου
ὥστε ἐδικαιούμην νὰ προσενέλθω ὡς προσηνέχθην καὶ
τοῦ καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων ἐπεδείχθη ὅτι ὁρθῶς ἐπραξα
κρατήσας σημειώσεις.

Ἰδοὺ ὁ διάλογος.

Ἐρώτ.—Γνωρίζετε νὰ ἐβαπτίσαν κατὰ διαταγὴν τῆς
Κυβερνήσεως Χριστιανούς;

Ἀπόκρ.—Ἄγνοῶ τοῦτο· γνωρίζω μόνον ὅτι ζαπτιέδες
ἔδειραν καὶ κακομετεχειρίσθησαν ἀνθρώπους.

Ἐρώτ.—Γνωρίζετε ἂν ἐμποδίσθῃ ὑπὸ τῆς Κυβερνή-
σεως ἡ κυκλοφορία τῶν Ἑλληνικῶν ἐφημε-
ρίδων;

Ἀπόκρ.—Αἱ τῆς Τεργέστης Ἑλλ. ἐφημερίδες παρῆλ-
θον μῆνές τινες καὶ δὲν ἐλαμβάνοντο ἀπὸ τοῦς
συνδρομητάς· ἄγνοῶ ὅμως ἀκριβῶς τὸ αἷτιον
τοῦ φαινομένου τούτου· τὰς τῆς Σμύρνης καὶ
Κων)πόλεως ἐφημερίδας ἐγὼ ἐλάμβανον τα-
κτικῶς.

Ἐρώτ.—Ἦνεύχθησαν ἐπιστολαὶ καὶ τηλεγραφήματα;

Ἀπάντ.—Κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τῆς κατοχῆς ἐπ
ἐκράτησέ·μεγίστη σύγχυσις—πλείσται ἐπι-
στολαὶ ἐμπόρων ἀπώλυντο· αὐτὸ μόνον γνω-
ρίζω.

Ἐρώτ.—Λαμβάνει ἡ Ἀρχὴ καταθέσεις διὰ βεβαιώσεως
ρίων;

Ἀπόκρ.—Δὲν γνωρίζω τοιαῦτόν τι· αἱ χειροπέδες ὅμως
ἦσαν εἰς μεγίστην χρῆσιν καὶ ἴσως τοῦτο ἐ-
νόουν οἱ γράψαντες—Φ. δὲν πρόκειται περὶ
τούτου.

Ἐρώτ.—Φρονεῖτε ὅτι ἦτα καλλιτέρα ἡ κατάστασις ἐν
γένει ἐπὶ τῆς Ἰουρκικῆς διοικήσεως;

Ἀπόκρ.—Διὰ τὸ διαμέρισμα τῆς Λεμεσοῦ τὸ φρονῶ
ἀδιστάκτως καὶ τὸ ἔγραψα καὶ πρὸς τὸν κ.
Οὐάρρεν.

Ἐρώτ.—Ἐπιθυμεῖτε νὰ σημειώσω ὅτι προτιμᾶτε τὴν
στουρκικὴν διοίκησιν;

Ἀπόκρ.—Ποσῶς. Διὰ τὴν Πάφον π. Χ. γνωρίζω ὅτι
εἶνε καλλιτέρα νῦν ἡ κατάστασις· διὰ δὲ τὰ
ἄλλα διαμερίσματα δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ
κρίνω.

Ἐρώτ.—Ἐπιθυμεῖτε νὰ συμβουλευέσῃ τὴν Κυβέρνησιν
νὰ ἐπιστρέψῃ τὴν Κύπρον εἰς τὴν Τουρκίαν;

Ἀπάντ.—Αὐτὸ δὲ εἶνε ἀπειλὴ (ἐνταῦθα ὁ διερμηνεύων
κ. ΖΖ. Οὐίλλιαμσον εἰσέταξε νὰ μεθερμηνεύσῃ καὶ ἡναγκάσθῃ νὰ τῷ εἰπῇ ὅτι εἶνε
κ ο μ π λ ι μ ἔ ν τ ο μ ἄλλον παρὰ ἐγθρική
ἐκφρασίς.)

Φίλιπς.—Ἡμεῖς ἤλθομεν ἐνταῦθα, καὶ μὲν καὶ διὰ λό-
γους ἰδικούς μας, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ ὠφελή-
σωμεν τὴν νῆσον καὶ ἔπρεπε νὰ βοηθηθῶμεν
παρ' ὧν δεῖ διὰ νὰ ἐλκύσωμεν τὴν ἀγάπην
καὶ ἐμπιστοσύνην τοῦ λαοῦ. Ἐνταῦθα διὰ τὸ
πραμικρόν οἱ ἄνθρωποι κάμνουν ἀναφοράς
ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἀγγλικὴ ἀρχὴ δὲν ἀπκντᾷ πρὶν

ἢ λάβῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίες ἐπὶ τῶν
γενομένων παραπόνων, περὶ ὧν καὶ αὐτοὶ οἱ
ποιούντες αὐτὰ ἀγνοοῦν καλᾶ, καλᾶ, εἰν ἦνε
δίκαια, ὡς ἐκ τούτου νομίζουν ὅτι δὲν λαμ-
βάνονται ὑπ' ὄψιν τὰ παραπόνά των ἐνταῦθα
καὶ γράφουν εἰς τὰς ἐφημερίδας καὶ εἰς τὴν
Ἀγγλίαν, ἐνῷ πρέπει νὰ ἀποτείνεσθε πρὸς
τὴν Μ. Ἀρμοστείαν.

Ἐγώ.—Διὰ νὰ μὴ περιπλανῶμαι εἰς λεπτομε-
ρείας φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ διορθωθῇ ἡ ἀρχι-
κὴ αἰτία τῶν παραπόνων—ὡς παράδειγμα
σὺς ὑπενθυμίζω ὅτι τὰ διαβόητα Τουρκικὰ
δικαστήρια ἀφέθησαν ὡς ἦσαν συγκεκροτη-
μένα ὡς ἀντιφάρμακον δὲ τοῦ ριζικοῦ τού-
του κακοῦ ἐνομίσθη ἐπαρκὴς ἡ παράστασις
τοῦ Ἀγγλοῦ διοικητοῦ ἢ ὑποδιοικητοῦ καὶ
ἐπετράπη ἐπέμβασις τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς
εἰς τὰ δικαστικά· καὶ ὁμῶς ἀντὶ νὰ διορθώσῃ
ἡ ἐπέμβασις τὸ ὑπάρχον τοῦτο κενὸν ἐπηύξη-
σεν αὐτό· ὡς γνωρίζετε ἤδη καὶ ὑμεῖς καὶ
ἐγὼ γεγονότα τοιαῦτα ἐν τῷ διαμερίσματι
τῆς Λεμεσσοῦ τουλάχιστον. Τὸ δὲ ὅτι πρέ-
πει νὰ ἀποτεινῶμεθα πρῶτον εἰς τὴν κεντρι-
κὴν ἀρχὴν τῆς νήσου, ἐγὼ τουλάχιστον ἤκο-
λούθησα αὐτὸ πιστῶς, ἀλλ' εἰς μάτην περιέ-
μενον ἐπὶ ἓνα μῆνα καὶ ἑνδεκά ἡμέρας ἀπάν-
τησιν οἶανθῇποτε τοῦ Μ. Ἀρμοστοῦ. Ἐπει-
τα δὲ πάλιν δούς ἔκθεσιν ὠρισμένων παρὰ

βάσεων τοῦ νόμου καὶ δημολογηθέντων παρ'
αὐτοῦ τοῦ κ. Οὐάρρεν τῶν καταγγελθέντων
παρανόμων γεγονότων, ἔλαβα ἀπάντησιν
ἀπὸ τὴν ἀρχιγραμματεῖαν ὅτι ἡ διαγωγή
τοῦ κ. Οὐάρρεν ἐτύγχανε τῆς πλήρους ἐπίδο
κιμασίας τοῦ Μ. Ἀρμοστοῦ.

Ὁ διάλογος ἐπεξετάθη καὶ εἰς ἄλλα ζητήματα, ἅπερ
παραλείπω ἕως οὗ ἴδω τὸ πλήρες κείμενον τῶν δημοσι
ευθέντων νέων ἐγγράφων τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Λεμεσῶ 5/17 Αὐγούστου 1879.

Ο ΚΙΤΙΟΥ.